

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy hétre	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiliteva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 2

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS ÖNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Vetiki Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 217. szám.

Péntek, 1920 október 1.

Két éve van már

innen-onnan, hogy formálisan vége szakadt a világháborúnak, hogy a nagy európai harcatereken megszűnt az ágyúk halálhozó bombozása, a gépfegyverek gyilkos kátogása, két éve lesz ma holnap, hogy az emberiség epedve várja a nyugodt, a békés, a rendezett állapotok visszatérését és ma is még alig vagyunk csak egy lépéssel is előbbre ezen az uton, mint voltunk két esztendővel ezelőtt. Érti ezt a szomorú valóságot az egész emberiség, nap-nap után erről írnak az újságok hasábes cikkeket, erről beszélnek sok szép szóvirágos beszédek politikuskok, diplomaták, kis és nagy országok miniszterei, de ezek sem tudják előbbre vinni a kérdést a megoldás felé.

Most megint valamelyik nagy bécsi újságban látok egy hosszú írást Európa helyzetéről. Itt is megint a régi nóta: Európa tönkrement a háboruban pénzügyileg, gazdaságilag, társadalmilag és ha valami sürgős segítség nem jön, aligha fog tudni talpra állni.

Ahogy eddig sorra csődöt mondott a mostani világháborúnak minden eddigi háborúval való összehasonlítása, mert egyik eddigi sem mérhető hozzá sem arányaiban, sem borzalmasságában, éppen úgy hasonlíthatatlanul mélyrehatóbb utóhatásaiban is ez a háború minden eddiginél. Igaz, hogy a francia forradalommal kezdődő két évtizednél hosszabb ideig tartó háborús periódus után is Európa nem egy államában beállott a pénzügyi és gazdasági krízis, akkor is nem egy helyen érezhető volt az elégedetlenség a közállapotokkal, de ha ezeket a háború utáni időket összehasonlítjuk a mai időkkel, azokat egyenesen ideálisnak kell találnunk.

A mai helyzetnek olyan a képe, mintha egyáltalán nem akarna vége szakadni a háborús időknek. A békeszerződésnek olyan borzalmasnak kell történniök, ha azokat mind be is akarják tartani. A háborús pusztítás oly mérhetetlenül nagy volt, hogy még hosszú évekig nem lehet szó a háború előtti állapotok visszatértéről. Legtöbbet szenvedtek természetesen a legyőzött államok, ezeknek helyzete a legszomorubb, de hogy a győztes országok közállapotai sem rózsásak fenéig, azt is nap-nap után látjuk.

Európa jövője attól függ, akik most a világ sorsát intézik, hogy a közeli időkben a méltányosság és igazságosság, vagy pedig a bosszúvágy lesz urrá a világ sorsát intéző embereken. Politikailag, gazdaságilag és társadalmilag teljesen tönkremegy Európa, ha fel nem hagynak az eddigi módszerrel. Azok az urak,

akik most a világ sorsát intézik, vagy legalább azt hiszik magukról, hogy a világtörténelmet irányítják, úgy látszik nem veszik ezt észre. Pedig menthetetlenül elvész ez a világrész, ha tovább is így folyik minden, mint ez alatt az utolsó két esztendő alatt.

A választások előtt.

A pártok nagyban készülődnek a választásokra.

— Beogradi munkatársunk telefonjelentése. —

Beograd, szept. 30.

A radikális-párt központi vezetősége pártelnöknek Pasies Nikolat, alelnöknek Proties Sztotiant választotta meg. Mindkét pártvezér jelöltetni fogja magát Szerbiában, a Vojvodinában és Boszniában is.

A demokrata-pártban is nagy-

ban készülődnek a választási harcra. Információm szerint a demokrata-párt vezerei közül Davidovics a szmederevői Pribisevics a likai, Velikovics Voja a podruszki, Timotievics a szmederevői kerületben, Marinkovics pedig valamelyik bánati kerületben lesz jelölve.

Még mindig emelni kell az adókat.

Beograd, zsept. 30.

A demokrata-klubban tegnap megkezdtek az 1920—21. évi költségvetés tárgyalását. Sztotianovics pénzügyminiszter előadói beszédében kifejtette, hogy az állam havi kiadásai 360 mil-

ió dinárra emelkedtek, amíg ezzel szemben az állam havi bevételei összesen csak 120 millió dinárt tesznek ki. Ezért újabb adókat kell bevezetni és az összes illetékeket fel kell emelni.

A forgalmi adó ellen tiltakoznak a belgrádiak.

Beograd, szept. 30.

A kormányának a forgalmi adó behozataláról szóló rendelete az itteni kereskedők és iparosok, különösen pedig a kávéosok és vendéglősök között nagy felzúdulást keltett. Tegnap az iparosok, kereskedők és vendéglősök gyűlést tartottak, melyen elhatáro-

ták, hogy az őket igazságtalannul sújtó kormányrendelet ellen tiltakozni fognak s evégből legközelebb nagyszabású népgyűlést hívnak egybe. Azonkívül tiltakozásuk jeléül a beogradi kereskedők és iparosok egy meghatározott napon zárva tartják üzleteiket, hogy ezáltal demonstráljanak az újabb megterhelések ellen.

Tőzsde.

1920 szeptember 30.

Beograd. Érték dinárookban.

Valuták: Dollár 28.40, Lei 55, Léva 43, Osztrák korona 10.09, Márka 49.50.

Devizák: Páris 198, Milano 128, Prága 42.

Zagreb. Érték koronákban.

Valuták: Font sterling 395, Dollár 114, Osztrák korona 40, Napoleondor 142, Márka 195.50.

Devizák: Páris 821, London 418, Wien 38.37, Berlin 200.

Beogradban tehát:

1 dollár — — — —	113.60 jugoszláv korona.
1 lei — — — —	2.20 jugoszláv korona.
1 leva — — — —	1.72 jugoszláv korona.
1 osztrák korona — —	0.403 jugoszláv korona.
1 márka — — — —	1.98 jugoszláv korona.

A parlament ülése.

Beograd, szept. 30.

A parlament tegnapi ülésén még mindig a horvátországi események interpellációi voltak soron. Az interpellálók közt volt Knezsevity Vása volt szociálista, Popadity Tiza, Vilder, Grizagono és Protity Stoján. Knezsevity beszédében nem annyira a kormányt támadta, mint inkább a volt szociálista társait. Kijelentése szerint a szociálistáknak nem szabadna interpellálni, mert ők is helyet foglalnak a kormányban. Knezsevity beszédét a köztársaságiak és szociálisták megvetéssel hallgatták, a radikálisok riadó tapsal fogadták.

Protity beszédét a Ház nagy figyelemmel hallagatta meg.

A parlament mai ülésének tárgysorozatát is még interpellációk töltik ki. Még tíz szónok van előjegyezve. Az ülés első szónoka a szociálisták vezérférfia: Korac lesz.

Kik vezeték az adriai tárgyalásokat.

Beograd, szept. 30.

Jól értesült körökben úgy tudják, hogy a adriai kérdés tárgyalásában olasz részről Giolitti miniszterelnök, gróf Sforza külügyminiszter és az olasz hadvezetőség és tengerészet egy képviselője, a mi részünkről pedig Vesznity dr. miniszterelnök, dr. Trumbits külügyminiszter, Petsits tábornok és Trika admirális fognak résztvenni.

Az olasz munkásság nagy többsége b-két akar.

Milano, szept. 30.

A vas- és fémmunkások szakszervezetének vezetősége és a gyárosok között létrejött egyezséget a munkásság elé terjesztették. A szavazás eredménye a következő: az egyezség elfogadása mellett 129904-en, ellene 44531-en szavaztak. Ennél fogva a munkások az egyezséget elfogadták.

Trieszt, szept. 30.

A maximálisták, anarkisták és kommunisták elégedetlenek a munkásokkal megkötött egyezséggel. Most teljes erővel azon igyekeznek, hogy a munkások elveszék azt. Emiatt Trieróban újból elmérgesedett a helyzet és a mozgalom újból kiterjedt az összes üzemekre.

Péter király — beogradi lakos.

Beograd, szept. 30.

Öfelsége Péter király ma reggel Aranygyelováczból Beogradba érkezett. A különvonat Topcsidernél állt meg, ahol öfelsége leszállt és autón topcsidéri villájába ment. Péter király most huzamosabb ideig a fővárosban fog lakni.

Polivanov tábornok, a cár hadsegéde meghalt.

Varsó, szept. 30.

A rigai béketárgyalásokat néhány napig megszakítják, mert az orosz delegátusok hadügyi megbízottja Polivanov tábornok a cár volt hadsegéde, a tárgyalások folyamán hirtelen meghalt.

Fényes délben betörték egy főtéri üzletbe.

Valósággal mozifilmszerűen elkészített betörést követtek el ma délben ismeretlen tettesek a főutca egyik nagy rövidáru kereskedésében.

Radovanovity Vrska és Jovanesity, a „Menyasszonyhoz“ címzett üzletének a főutca felőli ajtaját a betörők élkeleccsal kinyitották és 100—150 ezer korona értékű szövetet, selymet és 5000 korona készpénzt elvittek. A betörést Radovanovity vette észre elsőnek, aki rögtön jelentést tett a rendőrségen.

Ez a betörés fényes délben egy és félkettő között történt, a város háza épületében. Ehhez tulajdonképpen kommentárt sem kellene fűzni. Mert mi legyen a Gradnolica legsötétebb utcájában éjjel, ha a főutca világos déiben, a városháza épületében kifosztanak egy üzletet? Mégis csak felháborító az a nemtörő-

dömség, amellyel a polgárok vagy nyombiztonságát máma kezelik. A városi közgyűlés régen elhatározta már a rendőrség átszervezését, ma sincs azonban végrehajtva. De nem is lesz ilyen körülmények között soha, mert havi 750 korona fizetéssel nem lehet rendőrököt akceptálni. Mert, aki ilyen fizetés mellett is elmegy és szolgál, annak a föltétlen intaktságáért én nem mernek jótállani.

A közbiztonság érdekében első és legelső kötelessége volna a városnak a rendőrségi szolgálatot a lehető legszigorubbán átszervezni, hogy a rendőrség tényleg rendőri munkát végezzen és ne — kézbesítési szolgálatot, mint ma. Közben meg vigyan garázdálkodnak a tolvajok, betörők városzerte.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított meg a vakmerő betörők kézrekerítésére.

Amerika a volt központi hatalmakat fel akarja vétetni a népek ligájába.

Wien, szept. 30.

Londoni lapjelentések szerint az Egyesült-Államok londoni képviselője kijelentette, hogy a népszövetség ülésén követelni fogja Németország, Magyarország, Ausztria és Bulgária hala-

déktalan felvételét a népszövetség tagjai közé.

A nagykövet kijelentette, hogy az Egyesült-Államok szigoruan ragaszkodni fognak ehhez a követelésükhöz.

Készül az orosz-lengyel béke.

Meg van a fegyverszüneti szerződés szövege.

Páris, szept. 30.

Rigai rádió-távirat szerint a lengyel és orosz békedelegátusok végleg megállapodtak a fegyverszüneti szerződés szövegében. Valószínű, hogy a fegyverszüneti szerződést holnap aláírják. Hivatalos lengyel körök azt állítják, hogy a nagykövek konferenciája közölte az orosz kormányal, hogy ha október 10-ikéig nem írja alá a békét, a nagyhatalmak október 15-ikétől kezdődőleg újra blokád alá helyezik Szovjet-Oroszországot.

A japánok kiűritik Transbajkáliát.

Páris, szept. 30.

A japánok megkezdették Transbajkália kiűritését. Usurjkskot már kiűritették és legközelebb Nikolajevskot evakuálják. Ezeket a területeket a japánoktól a vladivostoki kormány veszi át.

Megkönnyítik a nemzetközi személyi forgalmat.

Berlin, szept. 30.

A népszövetség vezértitkára meghívta Németországot október 15-re a népszövetség formai és tranzit-osztálya nemzetközi forgalmi konferenciájára. Tárgyalni fognak az internacionális személyi forgalom megkönnyítéséről, egy nemzetközi menetrend elkészítéséről, a vám és utlevek kérdéséről.

Kilenc millió női választó Amerikában.

Beograd, szept. 30.

Az Egyesült-Államokban most nyerték el a nők a teljes politikai egyenjogúságot. A legközelebbi elnökválasztáson már kilencmillió nő fog szavazni. A választók száma ekként tizenhat millióról huszonötmillióra emelkedett.

Huszonnégy halott a horvátországi lázadások áldozatainak száma

Beograd, szept. 30.

A horvátországi lapok szerint a multkori parasztlázadásnak huszonnégy halottja van. Meghalt tizennégy paraszt, három tisztviselő egy katonatiszt, két esendő, két katona és két pénzügyőr. A sebesültek száma meghaladja a százat.

Nagy áradások.

A Simplon-vasut viz alatt.

Páris, szept. 30.

Észak-Olaszországban, Svájcban és a Rajna vidékén nagy esőzések és áradások vannak. Igen sok hid, töltés, rakpart és ház pusztult el, miket magával ragadt az áradat. A Simplon vasuti vonal teljesen víz alatt áll. A kár esupán ezen a területen vasuti felszerelésekben és anyagokban ötvenmillió frank.

Rövid hírek.

Páris, szept. 30.

Millerand kormányának a kamara 507 szóval 80 ellen bizalmat szavazott.

Wien, szept. 30.

A husárok emelkedése miatt a wieni vásárcsarnokban zavargások törtek ki.

Varsó, szept. 30.

Szilézia lengyelek által lakott területét „Sziléziai Vajdaság“ néven csatolják Lengyelországhoz.

Páris, szept. 30.

Take Jonesen a „Matin“ tudósítója előtt kijelentette, hogy a balkáni konföderáció terve már a multé. Az új szövetségbe a legyőzött állam is beléphet bizonyos feltételek teljesítése mellett.

London, szept. 30.

Sebastopolból jelentik, hogy a bolsevikiek Turkesztán ellen csapatokat gyűjtenek.

Páris, szept. 30.

Dr. Benes kijelentette, hogy a kommunista-párt Csehországban nem számíthat győzelemre, mert a polgári pártok kitűnően szervezettek.

A tisztviselők utazási napidijai.

Beograd, szept. 30.

A belügyminisztériumban elkészültek egy újabb rendelettel, mely az utazási napidijakat szabályozza. Azon tisztviselők, kiknek évi fizetése 7000 dinárnál magasabb, napi 80 dinár, akiknek fizetése 5000—7000 dinárig

60 dinár, akiknek ézetése 3000—5000 dinár, 50 dinár, a többiek pedig napi 40 dinár utazási napidiját kapnak. Ha a hivatalos kiküldetés 15 napon túl terjed, ezen utazási napidijak automatikusan kisebbednek.

A magyar-francia szerződés a francia sajtóban.

Páris, szept. 30.

A L'Humanité részleteket közöl a prágai lapokban megjelent és Gödöllőn aláírt francia-magyar egyezségről. A lap kijelenti, minthogy a szerződés egyes részletei már a sajtóban is közzétettek, bizonyos, hogy ilyen szerződés létezik. A szocialista képviselők máris bejelentették, hogy a szerződés ügyében interpellálni fognak a parlamentben. Bizonyos most már, mondja L'Humanité, hogy a M. T. I. cáfolatai nem fedik a valóságot.

Hindenburg lesz Németország köztársasági elnöke.

Budapest, szept. 30.

A „8 órai Ujság“ bécsi tudósítója jelenti lapjának:

Mértékadó helyről kapom azt az információt, hogy Ebert, a németbirodalom elnöke a jelöltéget a köztársasági elnökségre semmi körülmények között sem fogja elfogadni. Német politikai körök most olyan irányban folytatnak megbeszélést, hogy Hindenburgot a jelöltség elfogadására

rábirják. Nincsen kizárva annak a lehetősége sem, hogy ha Eberték támogatását sikerül megyerői, Hindenburgot egyhangulag fogják a Németbirodalom élére állítani. Hindenburgtól a szocialisták állítolag olyan reverzalist kernek, hogy az elnöki tisztelet nem fogja felhasználni a császárság erőszakos visszaállítására.

A görög alkotmány-reform.

Feloszlatták a parlamentet.

Szaloniki, szept. 30.

A hetek óta húzódo görög parlamenti válság most döntő stádiumba lépett. A parlamentet feloszlatták és kiírták az új választásokat.

Az új választások alapján összeülő parlament az alkotmányozó nemzetgyűlés jellegét fogja viselni, amennyiben első főfeladata lesz az alkotmány gyökeres megváltoztatása és a királyi hatalom csökkentése.

Az új választásokat az ujonnan anektált területeken Thraciában és a Dodekanezosban is lefolytatják.

D'Annunzio fiumei kormánya.

Genf, szept. 30.

D'Annunzio Fiume állam függetlenségének proklamálása és az új alkotmány elfogadtatása után megkezdte kormányalakítási munkálatait, amelyek befejeződve, a fiumei kormány a következőképpen alakult meg:

Külfügg: D'Annunzio.
Honvédelem: Giovanni Venturi.

Pénzügy: Maffeo.
Belügy és igazságügy: Icillio Baccich.

Közügy: Senat.
Közügy: Bescoca.

Munkaügy: Smeresti.
D'Annunzio a külügyminis-

terségen kívül fentartotta magának a jogot a főparancsnoksági tisztségre. Az új kormány hetenként kétszer ülészik az új fiumei alkotmány értelmében.

Nagy-Bajországot akarnak a franciák.

Bécs, szept. 29.

A szociáldemokraták és nagynémetek után most a keresztényszocialisták is kiáltványt adtak ki a nemzetgyűlési választások alkalmából. A kiáltvány legérdekesebb pontja a Németországhoz való csatlakozás nyomatekos hangsúlyozása: „A bécsi keresztényszocialista párt politikája — így szól a felhívás — az egész német nép javát célozza. Ép ezért élesen el kell utasítani minden olyan tervet, amely a német birodalom egységét veszélyezteti. Ebben a szellemen várjuk azt az órát, amely visszaadja nemzeti önrendelkezésünk szabadságát s lehetővé teszi az egyesület birodalmi testvéreinkkel.”

A francia diplomácia az utóbbi időben némileg engedékenyebb ebben a kérdésben és nem annyira Bécsben, mint inkább Münchenben és Bernben van a csatlakozásnak a legélesebb francia ellenzéke. Bernben Alliné volt bécsi francia követ agítál az egyesülés ellen. Ezt az agitációt az Union d'expansion nationale, a francia miniszterelnökség propagandaosztálya vezeti Párisból és nagy anyagi áldozatokkal dolgozik. Ennek az osztálynak a müncheni francia követ, Dard az egyik legmegbízhatóbb exponense, aki a bajor parasztpárttal és a bajor kormány egynemely tagjánál is támogatásra talál. Münchenben az arisztokrata körök is hajlanak a francia befolyásra és különösen Roubaux feső szalonja és társasága irányítja a propagandát. A Pfalz, a Rajna-vidék és Luxemburg is tele van francia agitátorokkal, akiknek egységes célja: Bajorország, Pfalz, a Rajna-vidék és Luxemburg független föderatív állammá való alakítása — francia védelem alatt.

Az utóbbi időben a franciák bajorországi akciója annyira nyilvánvalóvá vált, hogy Olaszország is képviseletet akar küldeni Münchenbe, hogy Dard francia követ tevékenységét, amely Olaszországban nagy nyugtalanságot kelt, lehetőség szerint ellensúlyozza.

Hollandia is szövetkezni akar Franciaországgal.

Páris, szept. 30.

A „Petit Parisien“ közli, hogy Hollandia Franciaországgal a francia-belga katonai konvencióval hasonló katonai egyezséget óhajtott kötni. Az erre vonatkozó tárgyalások már megkezdődtek.

HIREK

Ma már téli időszámítás van. Ma éjjel 3 órakor visszatolták a mutatókat 2 órára és így máától hivatalosan életbelépett a téli időszámítás.

Kinevezés. A régens kinevezte kerületi felügyelőnek dr. Čisalović Veselin újvidéki gimnáziumi igazgatót Ujvidék, Marković Milan zombori tanítóképzési igazgatót Veliki Bečkerek és Adžić M. Sreten jagodina tanítóképzési igazgatót Subotica székhellyel, továbbá folyámfelfelügyelővé és a veliki becskerei folyamtermékek főmérnökévé Savić Nikola folyamfőmérnököt Veliki Bečkerek székhellyel, a hidrotechnikai osztály főnökévé Bešlić Nikola mérnököt Veliki Bečkerek székhellyel.

Tűz a külvárosban. Tegnap este 7 órakor tüzet jeleztek a toronyban. A tűzriadó azonban csak vaklárma volt. Az eleméri uton pásztorgyerekek tüzet gyújtottak a tarlón és a toronyór ezt a tüzet jelezte a tűzoltóság.

A jéggyár beszünteti üzemét. A polgármesteri hivatal közli, hogy október 1-től kezdve a városi jéggyár nem gyárt müjeget.

Táncestély. A Vel. Bečkereki Z-ido Nemzeti Egyesület f. hó 5 én „Szinhasztora“ napján este 9 órai kezdettel a Kaszinó összes termében táncestélyt rendez, melyre a közönséget ezuton hívja meg a rendezőség. Külön meghívók nem bocsátatnak szét. Személyjegy 5 dinár, családijegy 3 személyre 12¹ dinár.

Felmentették a budapesti Viktoria gőzmalom vezérigazgatóját. Megirtuk hogy néhány hónappal ezelőtt a Viktoria gőzmalom vezérigazgatója, Bacher Emil ellen eljárás indult meg egy nagyobb árufelhalmozási ügyben, melyből kifolyólag a vezérigazgató 60%-os haszonrészesedést kötött ki. Az ügy tárgyalása során a bíróság megállapította, hogy árukompenzációs üzletről lévén szó, a haszonrészesedés nem a lombardköleséssel kapcsolatban történt, tehát kihágás esete nem forog fenn, a vezérigazgatót tehát felmentette. Együttal elrendelte a több millió értékű műszaki cikk, valamint a Hungária bank soroksári-uti telepén levő 15 vagon kátrányolajnak a zár alóli feloldását.

Pétain tábornagy megnősült. A nagy haboru egyik hadvezere, Pétain francia marschall, megnősült. A hatvannégyéves hős Grenelleben, Páris egy külvárosában, felségül vette Hardon Gabriellel. Már örnagy korában, tizenöt évvel ezelőtt, udvarolt a szép nőnek, aki azonban akkor Hardonhoz ment feleségül.

Találmány a szén gazdaságos kihasználására. A Krupp-vállalat Gruson müvei vezetőségének sikerült új eljárás segítségével a hamuból tüzelőanyagokat nyerni. A hamu tizenöt százalék el nem égett tüzelőanyagot, kokszt és szenet tartalmaz, mely eddig kihasználatlan maradt. Az új eljárás segítségével ennek a tüzelőanyagnak a felét százaz előállításai módon meg lehet menteni. A találmány szerint a hamut alkotó részreire, salakra, koksra és szénre bonják fel. A finom tüzelőanyag-részek is kiválaszthatók. A Gruson-müvek már bejelentették szabadalmukat. Ha Németország szénszükséglete 100 millió tonna, akkor a hamu mennyisége 20 millió tonna és ebből nyerhető tüzelőanyag 5 millió tonna.

Uj román követ. Románia új követe, Emandi Teodor f. hó 22-én nyújtotta át megbízó levelét Trumbiő külügyminiszternek.

Uj vasutvonal az Alpeseken át. Párisból jelenti a Havas ügynökség: Franciaország és Oaszország között az Alpeseken keresztül új vasutvonalat szándékoznak építeni. A vonal a Durance völgyében haladó vonalnak lesz a folytatása, amely eddig csak Brianconig volt kiegészítve.

Az angol munkásküldöttség bírálata a szovjeturalomról. Londonból jelentik: Az angol munkásküldöttség, amely nemrégiben tért vissza Oroszországból, most tette közzé befejező jelentését, amely szigorú bírálata a szovjeturalomnak. A személyes szabadság, mondja a jelentés, a szólás- és a propaganda szabadsága a legszűkebb határok közé szorul minden olyan esetben, ahol a személy szabadsága veszélyeztetetné a szovjetek uralmát. Az orosz parasztot nem sikerült a szocializmusnak megnyerni. A paraszt arra szorikozik, hogy passzív módon engedelmeskedik a szovjeturalom törvényeinek, de nagyon távol van attól, hogy védekezni akarna az ellenforradalom befolyása ellen.

Aki Kun Bélát meg akarta mérgezni. Bécsből jelentik: A becsi ügyészség Giréth László 19 éves budapesti diákot, aki április 4 én állítólag meg akarta mérgezni Kun Bélát, orgyilkosság kísérlete miatt vád alá helyezte. A tárgyalás október első felében lesz. Az esküdtbírósg előtti tárgyaláson Czernyi dr. (ötörvényészki bíró fog elnökölni, a vádat Schwarz dr. államügyész képviseli, a védelmet Zörnlah Hugó dr. látja el. Giréth László annak idején mérgezett süteményt vitt be a Steinhofban internált Kun Bélának.

Közgazdaság

Kivitel valutabiztosítás nélkül. A kormány megengedte következő cikkeknek kivitelét a valuta biztosítása nélkül: kerti vetemények, paprika, gombák, friss gyümölcs, cukorrépa-szelet, örölt csutka, örölt sas, növény és gyümölcskonzervek, kőfaragói készítmények és vizimalomkövek.

Lengyel-francia kereskedelmi szerződés. Grabsky lengyel pénzügyminiszter most fejezte be a Párisban megkezdett lengyel-francia kereskedelmi tárgyalásokat. A szerződést egy évre kötötték és Franciaország fegyvereket és löszert szállít a lengyeleknek, viszont Franciaország ezért 30 ezer tonna cukrot és 10 ezer vagon naftát kap.

Keresek megvételre egy új vagy használt

vasesztergapado

Arajánlatot kérek a kiadóhivatalba „Esztergapad“ jeligére. -- 1782

Rogendorfi uradalom bérbe adja egy évre a 700 kat. holdas

bolgár határt

egészen vagy parcellázva. Az árverés október hó 3-án, vasárnap délután 3 órakor lesz megtartva a gazdasági irodában. — — — — 1783
Bérösszeg azonnal kifizetendő.

Lenolaj firnis

kétszer főzött világos és sötét, továbbá angol cinkveisz, koronacinkveisz, hlntómáz, dörzsmáz (Schleiflak), koporsólak, expresszlak, Secatin, Brunolin, esontenyv, Schellak, mindenféle festéket és amerikai petroloumot ládákban legolcsóbban ajánl

Weiterschan Janos. - 1784

A Veliki Bečkereki forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Ervényes augusztus 1-től.

Veliki Bečkerek—Pancsevo

480	889	i. V. Bečkerek 6.	2125	1807
945	1207	6. Pancsevo	1728	1411

Veliki Bečkerek—Vrsac

339	i. V. Bečkerek i.	1825
808	6. Vrsac	1348

Vel. Bečkerek—Vel. Kikinda

1918	i. V. Bečkerek 6.	649
2135	6. Karlovo	446
2218	i. Vel. Kikinda i.	346

Veliki Bečkerek—Zsombolya (keskenyvágány).

1207	i. V. Bečkerek 6.	818
1605	6. Zsombolya i.	424

Veliki Bečkerek—Subotica.

1281	i. V. Bečkerek 6.	1257
1451	Karlovo	1044
1616	Csoka	921
1850	6. Subotica i.	610

Subotica—V. Bečkerek—Pancsevo

610	i. Subotica 6.	1850
1237	Vel. Bečkerek	1231
1621	6. Pancsevo i.	750

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1529	i. Karlova 6.	1258	850
1140	1611	6. Vel. Kikinda i.	1216	814

Zsombolya—Sireg

1455	i. Zsombolya 6.	639
1640	6. Sireg i.	512

Zsombolya—Öregfalu

1730	i. Zsombolya 6.	356
1849	6. Öregfalu i.	280

Vrsac—Bela Crkva

1715	i. Vrsac 6.	700
1819	6. Bela Crkva i.	610

Kovacsica (Antalfalva)—Pancsevo

650	i. Kovacsica 6.	1428
818	6. Pancsevo i.	1280

Kovacsica—Szamos

1500	i. Kovacsica 6.	647
1552	6. Szamos i.	555

Secsanj—Szamos

500	i. Secsanj 6.	1653
547	6. Szamos i.	1608

Secsanj—Samos—Alibunár

500	i. Secsanj 6.	1808
547	6. Samos i.	1720
	i. Alibunár i.	

Ujra fiatal, szép, údearcu lesz a
Margitta-crémtől

Kapható kizárólag 173

Nikolic-gyógyszertárban
Veliki Bečkerek, Žitni (Buza) trg.

Veszek

lóhere- és lucernamagot, hagyma-, petre-
zelyem- és lenmagvakat, anyarozsot,
cirkot és fokhagymát. — Magkereskedés
TIMA VLADISZALJEVITY Beograd,
Baikan-u. 3. 1748

Kereskedők figyelmébe!

Vasárak, drót, drótszög,
reszelő és lapátok legolcsóbb
árban csak viszonteladók
részére kapható 1759

Radicsev Lázárnál
Vel. Bečkerek, Žitni trg 6.

**KÁVÉHÁZBAN, VEN-
DÉGLŐBEN KÉRJÜK
A TORONTÁLT**

Városi árvaszék Veliki Bečkerek.
937—1920. sz. 1778

Hirdetmény

A városi árvaszék 937—920. sz.
határozata alapján a veliki becske-
reki 7338. sz. tjkvben 7928—29.,
7930—31. hrsz. a. felvett 10 hold
400 □ öl ing tlanra, amely kk. Julia
és Kristina Kral tulajdonát képezi,
f. é. október hó 3-án d. e. 10 órákor
Zsenár városi tanácsnok irodájában
a próbaárverést kiűzte.

A kikiálási ár 102.500 korona,
amely összeg után az árverelő 10
% ot óvadékként köteles betenni.

Az árverési feltételek a hivatalos
órák alatt fentnevezett tanácsnok
irodájában megtekinthetők.

Vel. Bečkereken, 1920 szept. 26.

Városi árvaszék.

Berberszki s. k., polgármester.

Uj bőrület!

Temmer Testvérek & Istvaneszki
cég alatt bőrület létesült a Fő-utcán
nagyban és kicsinybeni eladással.

1758 **A**llandó nagy raktár első-
rendű minőségben és jutányos árban
cipő, papucs, nyerges- és szijgyártó
iparokhoz szükséges bőrökben és kel-
lékekben. Elsőrangú szolid kiszolgálás!

Gyümölcsizeket

(marmaládé) alma, szilva, körte stb.,
teasüteményeket, desszerteket
és egyéb cukorkaféléket gyárt az

Ambrózia

cukorkagyár r.-t. Vel. Bečkerek

Szerb, magyar, német nyelvet beszélő

nevelőnőt keresek

7 és 9 éves gyermekeim mellé, ki a
gyermekeket vizsgára előkészíti, a
falusi életet szereti s kit családtagnak
tekinthetünk. Ajánlatok igények meg-
jelölésével

Állomásfőnökség Uljma,

(Temesmegye) címre küldendők.

Kohn Ignác bor- és szeszáru nagykereskedő

Vel. Bečkerek

Nagybíd mellett ☑

Linyarszki-féle házban

Telefon 91. szám. ☑

Minden drága csak, a bor és a pálinka olcsó!

Szüret előtt beszerestem rendkívül előnyös árban kitűnő fehér asztali bort,
amelyet 50 litertől kezdve szintén olcsón eladok. — Kitűnő törkölypálin-
kát, amelyet magam égettem és olcsón beszerestem, minőségileg pedig
páratlan jóságú, 25 litertől kezdve olcsó árban ajánlok. — Pincében pró-
bakat szívesen bemutatok. 1614

Tisztelettel KOHN IGNÁC.

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTAI“ kiadó-
hivatalában, Obilityeva ulica 1. szám

**Évesberghszi
malacok**

(egy kan, egy koca)

1760

eladók.

Juhászánál

Petrogradszka (Melencei) utca 31.

Megtekinthető délelő t 12—1-ig

**Elsőrendű száraz
TŰZIFA**

só, faszén, cement,
deszka, lécs, épületfa,
és kétszer mosott kovácsszén

kapható a

Szerb szövetségi bank r.-t. fiókjánál
Veliki Bečkerek.

844

Telefonszám 47.